

ועדת החקירה - מלחמת יום הכיפורים

אד

ישיבה קי"ח - אחר-הצהרים

21.7.74

- היו"ר אגרנט:
אלוף-משנה אמיר דרור, אתה מזהיר בהן צדק לומר את האמת. העדות שלך היא סודית והדיון הוא סודי.
כרור.
- א. דרורי:
- היו"ר אגרנט:
אתה יכול למסור לנו כמה פרטים כיוברפיים ביחס אליך? סמי נולדת, איפה נולדת, פרטים על חינוך, פרטים צבאיים, קורות חייך.
- א. דרורי:
אני יליד 1937. נולדתי בחל-אביב, התחנכתי כפרדס-חנה עד שנת 1953. לאחר מכן למדתי בפנימיה הצבאית בחיפה, עד 1956. מאז אני משרת כצבא.
- היו"ר אגרנט:
מה היו הפקידים כצבא?
- א. דרורי:
שירתתי בעיקר כחסימה בגולני כרובאי עד פח"ס.
- היו"ר אגרנט:
עברת את כל הדרגות. אתה יכול למסור פרטים על הדרגות. סמי התגייסת?
- א. דרורי:
סוף 1955. עד 1960 שירתתי בגולני, עד דרגה ס"פ. לאחר מכן עד 1964 יצאתי לליסודים באוניברסיטה בירושלים.
- היו"ר אגרנט:
קיבלת תואר?
- א. דרורי:
כן, ב.א. בארכיאולוגיה וכביאוגרפיה.
חזרתי לשרת לגולני טוב כס"פ עד פח"ס עד לפני חודש. כס"פ שירתתי עד סוף 1965. לאחר מכן הייתי סדרין בקורס ס"פ

אר.

הער: אמיר דרורי

במשך שנה וחצי עד שנת 1966. הייתי סג"ד עד 1968. הייתי כפ"ס בשנת 1968
כתנין. הייתי סג"ד משנת 1969-תחילת 1970. אחר-כך הייתי קצין אג"ס בפיקוד
דרום ב-1970 עד 1972. אחר-כך הייתי פח"ט בגולני עד עכשיו. עד לפני שלושה
חודשים.

היו"ר אגרנט: חסיבה 1? והיום?

אמיר דרורי: אני עכשיו בהסבה לשריון.

היו"ר אגרנט: איפה נלחמת במלחמה?

אמיר דרורי: בצפון, כרמט-הגולן.

היו"ר אגרנט: איפה בדיוק?

אמיר דרורי: כרמט-הגולן, בכל המלחמה.

היו"ר אגרנט: אתה יכול לספר לנו מה היה המצב של המסמעת המבצעית

לפני המלחמה ובזמן המלחמה בחסיבה שלך?

אמיר דרורי: - - -

היו"ר אגרנט: לא הודיעו לך על הנושא הזה?

אמיר דרורי: אמרו לי: משמעות. האמת היא שזהו תחום רחב. אם הייתם

שואלים אותי שאלות יותר קונקרטיות, היה לי יותר קל לענות,

אם כי זווית-הראיה שלי היא מאד צרה.

היו"ר אגרנט: מה אתה יודע על אנושא הזה?

אמיר דרורי: הייתי מבקש אם אפשר לשאול שאלות יותר קונקרטיות לגבי

המסמעת. זהו תחום רחב מאד.

הער: אל"ם א. דרורי

האם היו בעיות של סירוב למלא פקודות או התרשלות

היו"ר אגרנט:

במילוי פקודות?

לפני המלחמה?

א. דרורי:

לפני המלחמה.

היו"ר אגרנט:

היו מקרים בוודים וחריגים.

א. דרורי:

-- של אי-מילוי פקודות?

היו"ר אגרנט:

של אי-מילוי פקודות וגם של סירוב למלא פקודות.

א. דרורי:

אחה יכול לתת דוגמאות של מקרים כאלה?

היו"ר אגרנט:

פשוט ככלל אלה היו מקרים בוודים וחריגים.

א. דרורי:

זה לא היה תופעה כללית. אני חייב להקדים זאת מראש.

זה קשור בעיקר בנפקדות, במקרים של נפקדויות.

היו הרבה מקרים כאלה?

היו"ר אגרנט:

לא. והכמות היא לא שווה בכל היחידות. אלה היו

א. דרורי:

בעיקר מקרים של סירונות. כפלוגות המבצעות ובין חיילי

והיקים מקרים כאלה כמעט ולא היו בנמצא. זה בעיקר על-ידי אנשים שלא היחה להם

כוונה בכלל לשרת בצבא, או שרצו לעשות כל סמך כדי לא לשרת בצבא.

היו"ר אגרנט:

אנשי פילואים?

נכנצל:

חטיבת גולני זה חטיבת סדירה, שיש לה גם אנשי

א. דרורי:

פילואים, סדר גודל של החטיבה הוא 4,800 איש,

מתוכם 800 אנשי פילואים ו-4000 בשירות סדיר. זוהי חטיבת סדירה של

כ-4800 חיילים, 800 אנשי פילואים, כ-4000 חיילים בשירות סדיר, שמתוכם

1000 סירונים. המקרים שאני מדבר עליהם הם בעיקר בין הסירונים, אלה

הקאנשים העושים את הצעדים הראשוניים כצבא לפני שהם הופכים להיות חיילים.

העד: אל"ם א. דרורי

- היו"ר אגרנט: והם היו סוג אנשים שבכלל חיפשו דרך לא לשרת בצבא?
א. דרורי: חלק מהם.
- היו"ר אגרנט: מה עיתום במקרים כאלה?
א. דרורי: באנשים אלה היו מטפלים בטיפול מסמכתי.
- היו"ר אגרנט: על-ידי מי?
א. דרורי: על-ידי הורגים השונים.
- היו"ר אגרנט: משפטים גם כן?
א. דרורי: כהחלט.
- היו"ר אגרנט: מי עשה את המשפטים - המפקדים?
א. דרורי: המפקדים.
- היו"ר אגרנט: איזה תקופות הם נעדרו, עד איזה תקופות?
א. דרורי: חלקם לתקופות קצרות, חלקם לתקופות ארוכות יותר, ואז הם הפכו להיות עריקים. בצבא מקובל שעד 21 יום האדם הוא נפקד, כ-21 יום ואילך - אדם הוטף עריק.
- היו"ר אגרנט: היו לכם גם עריקים?
א. דרורי: היו גם עריקים.
- היו"ר אגרנט: הרכה?
א. דרורי: קשה לשפוט אם זה הרכה או מעט, אם אתם רוצים מספרים מדוייקים, אני צריך לבדוק.
- היו"ר אגרנט: הטיפול בנפקדים - אלה לא היו משפטים בפני בית-דין צבאי?
א. דרורי: חלקם - כן. חלקם הועברו למשפטים לבחי-דין צבאיים.
- היו"ר אגרנט: של הנפקדים?

הער: אל"ם א. דרורי

א. דרורי: גם של נפקדים, כדרך-כלל אדם שהוא עריק - הוא עובר לכית-דין צבאי.

היו"ר אברנט: אני פניה שעריק - זה כדרך-כלל בית-דין צבאי.

א. דרורי: זה תלוי גם בהחלטתו של הפרקליט הפיקודי. הוא לפעמים מורה להחזיר אותו לשיפוט בכיר, חלק מהמקרים עוברים לכית-הדין, מקרים ~~שם~~ גם של נפקדיות רגילות - עברו לפעמים לבית-הדין.

היו"ר אברנט: מהם העונשים שנותנים במקרים של נפקדיות.

א. דרורי: זה תלוי כמובן מי הוא האיש, כמה זמן הוא נפקד, אם זוהי נפקדות ראשונה או שניה, ומהם הסיכויים שחושבים

שהם יחזור למוטב.

היו"ר אברנט: איזה סוג עונשים מטילים עליהם?

א. דרורי: קצין שיפוט בכיר יכול להטיל מכסימום 35 ימי מחבוש, בפועל. אם לאדם יש על הנאי 35 ימי מחבוש - הוא יכול להפעיל זאת עליו. זאת אומרת, סך-הכל 70 יום. זהו העונש הסירבני שהוא יכול להטיל על נפקד, - 70 יום מאסר בפועל.

היו"ר אברנט: זה נקרא מחבוש?

א. דרורי: מחבוש.

היו"ר אברנט: ויש כאלה שמטילים עליהם מחבוש על הנאי, אני מחאר לעצמי.

א. דרורי: ודאי. זהו העונש הסירבני. זה כהתאם לפה שפחליט קצין

השיפוט - לפעמים כל העונש הוא על הנאי, לפעמים המחבוש

בפועל הוא לתקופות קצרות יותר, אם אדם עבר עבירה ראשונה, הוא לא הולך מעל למחבוש. קצין השיפוט הוא גם מפקד בכיס הסירבנים.

מהו העונש שמסילים ברוב המקרים על עכירה ראשונה

היו"ר אברנט:

של נפקדות?

בדרך-כלל על תנאי. הנוהל הוא שברגע ויש נפקד - מנסים

אל"ם דרורי:

להביא אותו. לא נוחנים לא אמצא לבסור את המכסה של

ימו הנפקדות, או שיהפוך לעריק. מנסים לחפש אותו.

אבל מהו בדרך-כלל העונש במקרה ראשון של נפקדות?

היו"ר אברנט:

זה תלוי. יש אנשים שהולכים גם למחבוש בפועל. יש

אל"ם דרורי:

אנשים המקבלים על תנאי. פונים למשטחה שתנסה להספיע

עליו. כל מקרה לגופו.

לא היו לך שום מקרים של סירוב למלא פקודה מבצעית?

היו"ר אברנט:

לא.

א. דרורי:

מקרים רציניים של סירוב למלא פקודה, או התרשלות

היו"ר אברנט:

במילוי פקודה?

סירוב למלא פקודה מבצעית - אינני מכיר אף מקרה,

א. דרורי:

לא במלחמה ולא לפני המלחמה.

- יו"ר אגרנט: הכרח מקרים, שבהם חיל החמשק מסילוי פקודות ע"י שפע עצמו?
- א. דרורי: כן. אהאאהאאהא
- אגרנט: ערכ המלחמה?
- א. דרורי: במלחמה, אני לא מכיר מקרה כזה. אני מכיר מקרים כאלה ללא קשר למלחמה.
- אגרנט: בשנה האחרונה שלפני המלחמה; היו מקרים כאלה?
- א. דרורי: אם אני זוכר נכון, היו שני מקרים כאלה. ללא קשר לפקודות. זה אנשים שרצו להשתחרר מהצבא והורידו להם באמת את הפרוסיל והם שוחררו מהצבא. אם זאת אחת הדרכים שאפשר בהן להשתחרר מהצבא.
- יו"ר אגרנט: מה קרה אתם?
- א. דרורי: אחד מהם, כפרופני, השתחרר מהצבא. שניהם עזבו את החטיבה. עד כמה שאני יודע, הם גם עזבו את הצבא, אבל בענין הזה אני צריך לבדוק, כי אינני בטוח.
- אגרנט: היו מקרים של התרשלות בשמירה על הנשק?
- א. דרורי: כן.
- אגרנט: לפני המלחמה וגם בזמן המלחמה?
- א. דרורי: אף לפני המלחמה. במלחמה, אני לא זוכר מקרים כאלה, אבל אני סניה שהיו.
- אגרנט: אתה יכל לתאר מקרים קונקרטיים כאלה? מה היה שם?
- א. דרורי: אני זוכר שני מקרים, שחילים איבדו נשק. זה היה בחקופה שהיחי סח"ס. בכל הפרטים האלה, הזכרון שלי מוגבל.
- עד כמה שאני זוכר, היו שני מקרים שאיבדו נשק. הם הועמדו לדין. יש כזה מקרה

אב

יש כזה חקירה מצ"ח כסוכן, והם הועמדו לדין ונשפטו.

אברנט: אתה זוכר מקרים של התנהגות בלתי הולמת של קצינים?

של קצינים בחטיבה?

א.דרורי: במלחמה - לא, אני לא מכיר שום מקרה של מפקד בדרג כל שהוא

שלא מילא פקודה או סרב למלא פקודה ולא מילא פקודה ברוח

הפקודה וכדומה. בחקופה שלפני המלחמה - אני מכיר, אך המקרים בודדים; בעיקר מקרים של חריגה מסמכות.

אברנט: אתה יכול להדגים את המקרים האלה? כמה התבטאה החריגה

מסמכות?

א.דרורי: כאי-מילוי של פקודות מפורשות מהיבנות.

אברנט: מאיזה סבות? שלא היתה להם הצדקה?

א.דרורי: מסבות שלא היו להן הצדקה. בדרך כלל אדם זה הועמד לדין

או שהוא הודה מהחטיבה.

אברנט: היו מקרים של התעללות מטעם מפקדים בחיילים?

א.דרורי: היו מקרים בודדים. בהחלט לא כתופעה, אבל היו מקרים כאלה

מה קרה במקרים האלה?

א.דרורי: הם נשפטו ונענשו. כל מקרה של התעללות מוכא לחקירה

מצ"ח, ובמדה ויש חומר להעמיד את האיש לדין - הוא עוסד ל

אברנט: המקרים הבודדים שאהה זוכר אותם, הם הועמדו לדין?

א.דרורי: כן.

אברנט: אתה יכול לזכור איזה ענשים הם קבלו?

א. דרורי: סחכוש והורדה כדרגה.

אגרנט: איזה דרגה הייתה להם?

א. דרורי: בדרך כלל ספקדים, וטורים, מש"קים, זאח לא הייתה תופעה כללית,

אלא מקרים בודדים, ובעיקר בכסיס סירוניס.

אגרנט: שטס אותם בית-דין צבאי?

א. דרורי: בדרך כלל; קצין שיפוט בכיר.

אגרנט: האם היו מקרים של ההנהגות בלתי הולמת של ספקדים בקשר לחילוח?

א. דרורי: לא מכיר מקרים כאלה.

אגרנט: הייתה שביעות-רצון סמצב המשמעת? בדרך כלל היית שבע-רצון סמצב

המשמעת בחסיבתך ערב הסלחמה?

א. דרורי: היה מניח את הדעת.

אגרנט: בזמן הסלחמה?

א. דרורי: כסלחמה, בתחלט כן.

י. ידין: אני רוצה להתחיל כבעיה האחרונה, אבל לא סתזויה הצרה שלך

כספקד חסיבה, אלא כחיל או כספקד בכיר בצהל. האם לפי דעתך,

ההנהגות הכלליות של ספקדים בכירים בצה"ל, האם היו מקרים של ההנהגות ספקדים בכירים סאלוף-משנה וסעלה או אפילו ססגן-אלוף, שסמעת עליהם או ידעת עליהם או שהצבא ידע עליהם, לפני דעתך לא נענשו כראוי או לא נדונו כראוי או לא סיפלו בהם כראוי? ואם התשובה היא חיובית - האם הייתה לזה השפעה על הסוראל, על המשמעת הכללית בצה"ל?

א. דרורי: לפני הסלחמה, הספקדים האלה לי לא היו ידועים. אחרי הסלחמה -

כלנו קוראים עתוניס ומספיק סתזויה הזאת להכיר שהיו דברים

כסיקוד הגבוה וראי שיש לזה השלכות.

באיזה כוון ההשלכות?

ידין :

במדה מסוימת, הפיקוד הבכיר של אהאאאא הצבא איבד את האסון של הדרגים הנמוכים ויש לזה השלכות בכל ענין.

א. דרורי :

אני חוזר לרבע לתקופה של 73 לפני המלחמה, האם ידועים לך מקרים שהיו מדברים על כך שיש מפקדים שאינם מתנהגים

ידין :

, כיאות לקצינים, או שיש הרגשה שיש איפה ואיפה במשמעת מבחינת הטיפול בהם, שולחים יותר למפקדים גבוהים על עבירות מסוימות של חריגה, של התנהגות בלתי הטולמת, או לא? לא כתופעה, אלא כמקרים מסוימים של דרג גבוה?

אני לא זוכר.

א. דרורי :

אני רוצה לחזור לבעיה של החטיבה שלך. מה השאלות

ידין :

ששאל היו"ר אגרנט; ואתה הבחרת אותן, אני מכין שכל

מה שנוגע למשמעת מבצעת במשמעות הפשוטה והרגילה, התנהגו כדרך כלל כך שהיית מרוצה. אבל אני רוצה להכנס לבעיות אחרות של משמעת. אא

בין המשמעת מבצעת של מסירות למלא פקודה ישירה; אפילו

היחי אוסר נכונות למלא פקודה; ובין משמעת חיצונית; יש אולי הבעיה של משמעת

שהיא הבעיה הקשה ביותר וזה הביצוע של פקודות הרוטיניות, פקודות מטכ"ל,

פקודות פיקוד עליון, שאש האם גם בשטח זה, אתה חושב שהחטיבה - אני מתכוון

החטיבה לכל דרגותיה מבחינת הקצונה - שהמשמעת הייתה מניחה את הדעה?

כן.

א. דרורי :

קבלנו כאן עדויות בקשר לימים הראשונים לפני המלחמה

ידין :

והימים הראשונים של המלחמה, שכל מיני מפקדים שהחליטו

יחידות בקו, אהאאאאאאאא זה גולני, במקרה, הצטברו מספר עדויות די רציני,

אב

מספקים שונים, שכשהם קבלו את המוצבים מיחידות של גולני, הרי החסונות שא
מכחינתם של אלה המקבלים, אם זה צנחנים או יחידה אחרת, המצב של הנשק שהם קבלו
היה גרוע ביותר. לדוגמא: היחידות של גולני שיצאו לקחו אתם את התחמושת הטובה
ועזבו להם את התחמושת הרעה. פגזים של סרגמות פגזים השאירו ואת הטובים לקחו
סקלע ביננו, אחד או שניים, לקחו. בקיצור, הטענה שלאותם הסג"רים לא הצטמצמו
לכוון זה שהיחידה הקודמת החזיקה את המוצב במצב גרוע. היו גם טענות כאלה אבל אינ
נכנס עכשו לבעיה הזאת כי היא טענה גם של משמעת אבל לא רק של משמעת. אבל, הטענות
החסרות לכאורה הן שהקצונה, הפיקוד של אוהן יחידות של גולני, שעזבו את הקורים,
ביודעין הוציאו סטס כל דבר טוב ששטייך היה למוצב והשאירו את המוצב במצב גרוע.
האם שמעת על תופעה כאלה?

א. דרורי:

על סקרה שאתה מדבר עליו, לא שמעתי. הקו כקו היה מוחזק

ע"י גדוד 12 כדרום הרמה. על הטענה הקונקרטיה של פרופ'

ידין אני לא שמעתי. אני פניה שמדובר על גדוד 12 כדרום הרמה וזה המקום היחיד שבו
זה יכל היה להיות. זה בדורחמשים. הקו כשלעצמו מוחזק באחריות חטיבה 820 א'.
אני את המקרה הזה לא מכיר.

ידין:

לכן, אני לא שאלתי אותך על מצב המוצבים עצמם אלא אני

מדבר על התנהגות החטיבה.

א. דרורי:

ככלל, לא כל כך נראה לי, כי הסדר הוא שיחידה לא עוזבת

עד שיחידה אחרת לא חותמת ומקבלת את המוצב. אם זה לא

נראה לה - היא לא חותמת פשוט. כשנציג התמ"ר נוכח, היא חותמת. זה הנוהג, שיושבו
היחידות יחד ומעבירות אחת לשניה, כשנציג החטיבה האחראי נמצא יחד אתם.

אחרי רשמה שא

אני מכיר את זה לא מהיום כמב"ר, בתקופות קודמות שלי. ואם יש השגות למישהו, אז פשוט היחידה היא לא מקבלת אחריות לקו. לא נראה לי שכל גרוד 50 היה מקבל את האחריות לקו, אם הוא היה חושב שאין לו התמושת או שאין לו נשק.

שם היו תנאים של החלטפות די מהירות לפני תחילת המלחמה מסש. ידין:

החלפה תמיד היו בלחץ, עד כמה שאני זוכר. א. דרורי:

מתי הייתה ההחלפה האחרונה של הקו הזה? של אותו גרוד וגרוד שני ידין:

אנחנו היינו בדרך כלל בקו הזה. גרוד 13 היה מתוכנן להתחלף א. דרורי:

יום אחרי המלחמה, כלומר ב-7 להודש. גרוד 51 התחלף ברצועה

איום לפי תחילת המלחמה, ב-5 או ב-4, אינני זוכר את היום ואם התאריך. וגרוד 12 התחלף

גם כן כיום רביעי כמדומני.

זה כבר שבוע עצבני. ידין:

אכל זה לא הייתה החלפה חפוזה, פשוט שזה דבר שהיה מתוכנן א. דרורי:

בתכנית התעסוקה ללא קשר.

אשאל אותך שוב את השאלה הראשונה ולא אכנס לפרטים: לך ידין:

כמפקד חטיבה, אתה לא קיבלת תלונות בנושא זה?

במקרה הזה לא. א. דרורי:

לא קיבלת תלונות? ידין:

לא. א. דרורי:

וגם לא שמעת אחר-כך? ידין:

על המקרה הזה לא. אני יכול לומר שכללל ההיסך, החטיבה א. דרורי:

שלנו הייתה ידועה בהחזקת הקווים יותר טוב מיחידות אחרות.

רזה היו מציינים ככל קו שכאנו אליו.

יכול להיות שהחזקת הקו כקו הייתה בסדר. אני מדבר כרגע על ידין:

תלונות. אנחנו הלא עוסקים במשמעה כרגע זה. הוא מכיר

את בולני רק מהגרוד האחד שהוא החליף אותו. אני כרגע כבר לא זוכר, זה היה מזמן. מה

שחרות בזכרוני תמונה לפי הציור שלו די מועזעת. התמונה שנחבלתה לו כקשר עם התמושת

והנשק, שאחר-כך הסתבר לו כאילו הגדוד הוציא משם. ככל אומן, אף אתה לא שמעת על זה עד היום הזה?

א. דרורי: לא.

עכשיו שאלה שניה. כסוג של מסמעת, במסמעות כין לבין, ידין:

בין מסמעת היצרנית גרידא ובין מסמעת מכצעת יש גם

המסמעת של ביצוע עבודה מטה, פקודות מטכל, וכו' וכו'. למשל, מרגע שניתנת כוננוח

ג' לדוגמא, מא' עד ת' יש אלף ענינים שצריך לעשות. כענין זה היתה לך או יש לך

הרגשה. אני מדבר כרגע עד לפני המלחמה, כי במלחמה הכל התהפך מבחינה פשוטה שהמצב

בחטיבה, כשאני אומר המצב בחטיבה - אני לא מתכוון דווקא למפקדת החטיבה, יכול

להיות בגדודק - היה בסדר?

א. דרורי: כן.

אאני אשאל אותך שאלה קונקרטית, אם כי אני יודע אולי את ידין:

החששבה ויכול להיות שזה לא נכנס בתחום השאלה הזאת, אבל

הייתי רוצה לשמוע את הורסיה שלך. כיום החמנשי לחודש אוקטובר בבקר יצאה פקודת

כוננוח למצב ג'. לפי עדויות שאנחנו קיבלנו, אני יודע את האוירה - אתם הייתם

עוסקים במסגן גולני וכו'. ואפילו אחד המגדים שהיה בקו בבקר ירד לפרק הירקון, כדי

להיפגש סם, ורק אחר-כך חזר. אבל אנחנו למשל שמענו מגדוד אחר, אינני זוכר את מספרו.

בשעה 2 עוד נסע דרוסה לחופשה, ורק עצרו אותו שם בדרך. מישהו עצר אותו בדרך והחזיו

אופו לפיקוד. אתה יודע מכל הענין הזה?

א. דרורי: עד כמה שאני זוכר, אני צריך לבדוק את לוח הזמנים בדיוקף

אנחנו קיבלנו את פקודה הכוננוח בסביבות 11 בבקר. היו

יחידות שיצאו לחופשה לפני זה. גם כיום ששי וגם כיום חמישי. ללא קשר לכוננוח. כל

היחידות הוזעקו עם הכרזת הכוננוח.

אנחנו טוב עוסקים כרגע במסמעת, לא במה שהיה. לפי עניוח ידין:

דעתך, אתה כמה שמעת קצת תלונות על הענין הזה או לא שמע

לא שמעת?

א. דרורי: הכל רשום כיופני מכצעים.

אני שואל כרגע אותך כמפקד, לפי מיטב הכרחך לא היתה נאמר ידין:

הזנחה בפילוי פקודות של כוננות? אצ או פק"לים בכלל וכו' בחטיבה?

א. דרורי: לא.

כלומר, במקרה שהיו מקרים כאלה - יכול להיות שהיו נסיבות ידין:

כאלה. כלומר - במקרה אהה הייב אז בתל-אביב בירקון והגדוד

היה בצפון. הם את הפקודות האלה היו צריכים לקבל מהפיקוד או היו דרכך?

א. דרורי: דרכו.

איפה הייתה מפקדת החטיבה שלך? ידין:

המפקדה ישבה בפרק הירקון. א. דרורי:

כל המפקדה? ידין:

כל המפקדה. זזנו לשם עם כל החפץ והמפקדה שבוע ימים קודם. א. דרורי:

כלומר, אהה את פקודה ב' קיבלת ומיד אהה העברת את הפקודות? ידין:

האנשים הוזעקו, כי חלק מהחטיבה היה בחופש עוד קודם, לפני א. דרורי:

הפקודה.

שאלה אחרונה שאני רוצה לשאול אותך. ידין:

על כל פנים, כדי שהדברים יהיו ברורים - אף חייל לא יצא א. דרורי:

לחופש אחרי שניתנה פקודה הכוננות.

אשאל אותך עכשיו שאלה כפולה, אם כפ לחלק הראשון קיבלתי ידין:

חשובה אולי, מבחינה החטיבה שלך היום, אם אהה מסתכל

אחרונה, האם כשטח המסטר והמסמעת, במשמעות הכוללת של כל מה שזה מחבטא מהמסמעת

ההיצונית מה שקוראים, מסמעת מבצעית, מסמעת מינהלית, מסמעת אימונים, מסמעת התנהגו

אהה חושב שהיה מקום לשיפור? חמיד יש מקום לשיפור, אני יודע) אצצ או לא?

א. דרורי: כחלס כן.

אהה חושב שצב המסמעת הזאה השפיע, כפי שהוא היה, באיזה ידין:

שהיא צורה לשלילה על ביצוע פעולות מסוימת שלך?

א. דרורי: במלחמה?

במלחמה. ידין:

א. דרורי: כמלחמה לא, אבל סך הכל אחת שאלת אם הייתי מאושר
שהמצב, אז לא הייתי מאושר. הייתי שמח אם היה ברפת
יותר גבוהה, שממעה אימונים או שממעה כללית אחרת. זו מסכת כללית.

ידין: לא, לא, אני לא רוצה להכנס פרטים. היו לך אישית ולחסיבה
קרכוח סרים וקשים, לדוגמא בהתחלה על החרמון שני קרכוח
קשים. חוץ מהיום הראשון, פעמיים.

א. דרורי: פעם ראשונה היו לנו תשעה חיילים.

ידין: אם כך, שלש פעמים. פעם אחת ניסיתם לתקוף ולא הצלחתם,
היו לכם אבידות או לא בפרט. פעם שנים כבשחם את החרמון
באבידות, האם בשתי הפעולות האלה (אני עוד אחזור לפעולה הראשונה) אני מתכוון
לשתי החקפנות הגדולות, היו כסוכן תקלות - בכל קרב יש תקלות, האם לפי דעתך היו
איזה שהן תקלות שהן נובעות מעניני משטר ומשמעת, לא של אי ביצוע פקודה, אלא
שהמנגנון לא פעל נכון בגלל חוסר שממעת? לפי דעתך לא?

א. דרורי: בענין של ה-6 לחודש אני לא יודע.

ידין: לא, אני עדיין לא מדבר על ה-6.

א. דרורי: לא כ-8 ולא כ-22.

ידין: לא, אתם חקרתם באופן יסודי?

א. דרורי: את ה-8 ואת ה-22.

ידין: עשיתם חקיר יסודי, לא היו מקרים כאלה.

א. דרורי: עכשיו, השאלה השניה היא אותו סוג, אבל לא כמפקד חטיבה.
אנחנו לא יכולים לקרוא את כל מפקדי החטיבות, לפרוט שהן
לא רבות. כמפקד חטיבה בצה"ל, חטיבת רגלים סדירה, שוב כאיש ספ"ק - האם לפי דעתך
בעיה המשמעת בצה"ל ככללה, במידה שאחא יודע ונתקל, היחה מניחה את הדעת כמו בחטיבה
שלך?

א. דרורי: היה בהחלט מקום לשיפורים.

א; דרורי

באיזה שטחים, לפי דעתך, היו נקודות התורפה?

ידין:

דיכרתם על מסמעה מבצעים, על מסמעה אימונים, לפעשה זו
בעיה כללית בכל החטופים.

א. דרורי:

אתה יכול להיות יותר קונקרטי, דברים שאהה יודע עליהם
בפיקודים. הלא היית החת פיקודים, היית בכל מיני מקומות.

ידין:

אתה היית קצין אג"ם בפיקוד דרום ב-72, האם נחקלה צב בחופעות חסורות של בעיות
מסמעה, לאו דוקא של סירוב למלא פקודה, מסמעה במסמעות הכללית, שלפי דעתך היו
סימפטומטיות לאותן היחידות, לאותם הפיקודים או לצה"ל?

היו בהחלט בעיות, גם של מסמעה מבצעית, של מסמעה אימונים.

א. דרורי:

למשל, הן לי כמה דוגמאות, אם אתה זוכר.

ידין:

יש דוגמאות של מסמעה מבצעית, שאנשים פשוט לא מילאו
הוראות.

א. דרורי:

אתה מתכוון לסוראים?

ידין:

לא, לא, לכל האורך. כתוצאה מזה הביצועים לא הלכו
כמו שצריך.

א. דרורי:

למשל, לדוגמא.

ידין:

סיוורים כמעלה, פעילות של נטחון שוטף נ יש לזה הרבה
דוגמאות.

א. דרורי:

כמה זה מתכנסט שלא ביצעו? דיווח כוזב או מה?

ידין:

יש פקודות אבטחה כשיוצאים לסיוור בוקר. יש חלק

א. דרורי:

שלא עשו אותן וכחוצאה מכך גרמו לחקלות, חקלות חסורות.

היו מקרים פשוטים של עליה על מוקשים, על דרכים שאסור לנסוע עליהן, או של רכב לא

מדופן. אפשר להביא הרבה דוגמאות לדברים האלה. כי בדרך כלל ההוראות הן כאלה

שהן מכסות כמעט כל דבר, בדרך כלל גם הגורה על ה"שלייקס". כאשר קורית איזה שהיא

חקלה, בדרך כלל זה כבר קשור בכך שמספר אנשים פה, מספר שחטופים לא עבדו, בדרך

כלל כאשר יש חקלה.

ידין:

בעיקר כחוצאה מסמעת ?

א. דרורי:

אני הייתי מפרש את רוב הדברים כמסמעת.

ידין:

לפעמים, אתה יודע, אדם עולה על פוקס מחוסר ידיעה, אנשים

לא ידעו שיש פוקסים. עלה על פוקס.

א. דרורי:

זה בדרך כלל לא קורה משום שבדרך כלל ישנם תדריכים וישנן

פקודות, לפני שאתה נכנס לשטח. ישנן הוראות מקדימות כשאתה

יוצא לסיור רכד'. דבר כזה לא צריך לקרות. אם הוא קורה, סיפן שמשהו לא בסדר באיזה

שהוא מקום.

ידין:

אתה הרגשת או לא הרגשת שיש בזה"ל (כשאני אומר בזה"ל אני

לא מכליל), שהתופעות האלה במידה שהן קרו - שיש איפה ואיפה

מטעם הפיקוד היותר גבוה כעונשים על מפקדים שעברו על מסמעת, אם הם בדרג יותר

גבוה או בדרג יותר נמוך? כלומר; אם החמירו כעונשים כלפי דרגים נמוכים והקלו קצת

כלפי דרגים גבוהים במקרים כאלה?

א. דרורי:

היו גם מקרים כאלה.

ידין:

כאיזה דרג אתה מתכוון?

א. דרורי:

אני מכיר שני מקרים כאלה של אלופי משנה.

ידין:

אתה יכול לתת לנו אח שתי הדוגמאות, כלי להזכיר שמות, במה

מדובר?

א. דרורי:

אסרתי מקרה של פיקוס.

ידין:

של אלוף משנה?

א. דרורי:

אז הוא היה סגן-אלוף.

ידין:

מה קרה?

א. דרורי:

אני חושב שהוא בסוף עמד לדין, אבל אני לא זוכר בדיוק מה

היה העונש. כלומר זה לא עבר בשקט, כלומר לא החעלמו

מהמקרה. אבל העונש שהוא קיבל. אם זה היה קצין זוסר, אני מניח שהיה הולך לכלא

ויורד מדרגתו. זה לא קרה לו.

מה בדיוק המקרה? מה בדיוק היה, אם אתה זוכר?

ידין:

זה צוות של בדיקה שהיה צריך לבדוק איזה עבירות כשטח

א. דרורי:

שהוא היה חשוד במיקוס, הייתה אפשרות של מיקוס. שם עלו

על סוקס, לא נהגו כהתאם לכל הפקודות שהיה צריך לנהוג בהן. כחוצאה מכך, עד כמה

שאני יודע, נהרג אדם.

אותו סגן אלוף עמד לבית דין צבאי? או שמעתי?

ידין:

הוא היה בחקירה וגם היה במשפט.

א. דרורי:

איזה משפט, אתה לא זוכר? כלומר, זה היה בפני ביה משפט?

ידין:

אני לא זוכר. הוא היה אחראי על הניסוי הזה.

א. דרורי:

מה היה העונש?

ידין:

אני לא זוכר. על כל פנים, הוא לא ישב בבית הסוהר

א. דרורי:

ולא ירד מדרגתו.

מה המקרה השני?

ידין:

מקרה של כסחון באפוניס. ישנן פקודות בקשר לאי מילוי

א. דרורי:

הוראות כסחון באיפוניס.

מה קרה אז?

ידין:

אחרי כן או

לפני כן שא
או

- 31 -

ועדת החקירה - 21.7.74
ישיבה קי"א - אה"צ
הערות אל"ם א. דרורי

זה מקרה שנגמר בחיי אדם. אוחז קצין, אלוף-משנה
עמד לדין אבל נשאר בדרגתו.

א. דרורי:

אינך זוכר מה היה במקרה זה?

יריין:

היתה שם התחפכות של רכב.

א. דרורי:

כוונתך מה קרה כשהוא שם - לפני איזה בית דין הוא עב

יריין:

באיזה סוג בית משפט? מה קרה לו? מה היה פסק הדין?

מה מצאוי?

פרטים בדיוק אינני זוכר. הוא אלוף-משנה ונשאר
אלוף משנה.

א. דרורי:

מקרים כאלה אנחנו רוצים לחקור. אם אתה לא זוכר

יריין:

אז אנו רוצים פרטים בקשר לעדות שלך מהפרקליט, אתה

שוכר את שם הקצין והמקרה? אני פשוט רוצה לדעת מה קרה? לראות את התיק ולראות כי
סיפלו בזה.

אנש יודע שכולם היו בחקירה.

א. דרורי:

האל"ם

מי היה ממחללים הזה?

יריין:

הוא היה מח"ס לפני בגולני, יהודה גולן. אני זוכר

א. דרורי:

את המקרה הזה כי זה היה בדיוק לפני שבאחי לגולני.

באיזה שנה זה קרה?

יריין:

ב-1971 או ב-1972.

א. דרורי:

מקרים כאלה, כמוכן, סוף סוף הם ידועים בחסיבה. אנ

יריין:

מבין גם כצבא, אתה רואה בזה שלילה או אפקס שלילי

במידה שהקצינים הזוטרים יותר מרגישים או חושכים שיש כאן איזה איפה ואיפה?

א. דרורי: אני לפחות לא מכיר שתשכו שיש פה איפה ואיפה. אני

יכול להעיר על מה שאני יודע, ואינני מכיר שזה השפיע. כי המקרים כתופעה לא היו חופפה ולא הרבינו לעסוק בהם. כלומר, זה לא היה סך הרברים שתמיד עולים.

לנרני: מדוע לא ראו בזה איפה ואיפה? מפני שבדרך כלל

העריכו את מפקד החטיבה?

א. דרורי: לא ראו את זה, רוב המקרים אינם ידועים. אני מ

שהם לא מביעים לידיעתו של אדם, אלא אם כן דברים שמתפרסמים.

לנרני: על-פל-פנים, ביחידה שזה קורה זה צריך להיות ידו

א. דרורי: לי לא הגיעו הדים שאנשים ראו שיש בזה מקרה של איפ

ואיפה.

ידין: אם זה מקרה של מפקד החטיבה הועמד לדין, אז איזה מ

מקרה זה שהיחה אשמה לכאורה?

א. דרורי: יש פה בעיה של אישור תרגיל. תרגיל באש צריך לעבור

דרך מסויים.

לנרני: חטיבת גולני ידועה בחור חטיבה מוכרת כזה"ל. כך

היא ידועה כציבור. מאיזה שורות של הציבור באים

החיילים והמפקדים של החטיבה?

אצ דרורי: המפקדים באים מכל עם ישראל. זו לא חטיבה מתנדבת

זו חטיבת היל רגלים רגילה, שחך המתגייסים שלה ה

מתחם לחתך המסוצע של הצבא. מכהינת קב"חים - שליש מהאנשים מסווגים כאנשים שהם

בעלי נחוני קצונה. הצבא לא מחלק את האנשים לפי סוגי איכויות. שליש מהמתגייסים

מסווגים כאנשים שמסוגלים להיות קצינים; שליש כאנשים שמסוגלים להיות מש"ים

ועדת החקירה - 21.7.74
 ישיבה ק"ח - 24 אחה"צ
 העד: אל מ א. דרנרי

ושליש אנשים שיכולים להיות מכסיפוס רוכאים, אם כי להיות רוכאי זה כהחלט
 אדם בעל רמה, לרעהי, זה פתח לחתך המסוצע של המתגייסים בכלל, גם מתוך האיכויות
 האלה שציינתי, המתגייס לבולני הם לא חסיד מהצד הגבוה של האיכות, אלא לפעמים
 בצד הכינוני והנמוך. כשמוכר לפסל על נתוני קצונה זה בין 51 ל-56 נאמר, אז
 ברוב הם 2, 63 ולא 56. חלק מהם הם אנשים מה שנקרא - אנשים עם בעיות עם החוק.
 לפני הצבא, יש גיוסים שזה מגיע ל-20%, אנשים שידוע מראש שיש להם בעיות עם החוק.

נבנצל: זה האלמנט הסוציאלי.

א. דרנרי: אינני מדבר על האלמנט הסוציאלי, אלא על אנשים
 שהסתכרו עם החוק. או שהיה להם חיקים במסגרת או
 מעשניים וכד'. ומלק מהגיוסים היו בהם עשרים אחוז של אנשים עם בעיות עם החוק.

היו"ר אגרנט: השירות בצבא פותר את הבעיות שלהם?

א. דרנרי: של חלק מהם בפירוש כן. סך הכל חלק מהם נעשים
 חיילים טובים. חלק מהם נושרים, חלק בבסיס הסיו
 אכל רובם נעשים חיילים טובים, כולל אותם אנשים שאחם ישנן הבעיות. לא כולם כאי
 עמוכן. ישנם גיוסים שאחוז המצוינות לחטיבה מגיע לארבעים ואף לפעלה מזה, בעיקר
 בגיוסים שנחשבים טובים יותר - ארבוט ונובמבר, גיוסים שהם בעיקר מגייסים ליחיד
 הסיו שנחשבה ליחידה מתנדבת ומבחרת במסגרת האטיבה.

המפקדים צופחים כמובן מאוחו גיוס. כי אנשים היו
 לאחר הסיונות לקורס המכ"ים ולקורס הקצינים בהתאם לכישורים שלהם וליכולתם.
 כל אחר שיכול ללכת לקורס מ"ים הולך לקורס מ"ים; וכמעט כל מי שאנוף ללכת לקורס
 קצינים מגיע לקורס קצינים. וכמעט שאין אנשים שמסרבים ללכת לקורס מ"ים או לקור
 קצינים.

ירין: אין סירובים?

בדורים. אפשר לספור אותם על כף היד - גם לקורס
מ"שם וגם לקורס קצינים.

א. דרורי:

אני מניח שבכל זאת פשהו גם נשאר אחרי השירות
הצבאי לאותם אנשים שלמעשה הצלתם מעבריינות.

לנרדי:

האם לפי הידוע לך הם יוצאים אזרחים יותר טובים מאשר הם נכנסו לצבא?

א. דרורי:

מי שגומר את שירות הסדיר שלו בחטיבה, חזקה עליו

שה מרשם לכך? למה אתה מייחס את זאת?

לנרדי:

שפתי וקראתי על רוח החטיבה, הגאווה של החטיבה.

כיצד אתם משיגים את זאת?

א. דרורי:

זה דבר שמפתח עם הזמן, תוך כרי השירות בחטיבה.

בעיקר כשמגיעים לפלוגות הותיקות והמקצועיות

שסם היברים יותר מנוכחים. אז האדם מתחיל להרגיש יותר שייכות לחברים שלו ולמסו

לפלוגה, לגדוד ולחטיבה עצמה. זה כמובן דבר שלוקח זמן ליצור אותו, אבל הוא בהחל

קורה. זה כרוך בכל מה שאנו עושים כל הזמן. מהאמון עצמו ואחב-כך כל מה שקרוך

באמון, התעסוקה והפעילות המבצעית, שכל הדברים האלה יחד מבשלים את היחידה.

לנרדי:

אתם מחזירים בהם את התחושה הזו של שייכות לחטיבה

הזו דווקא?

א. דרורי:

משהדלים להחזיר בהם את השייכות לצבא לצה"ל בכלל,

ולחטיבה בפרט.

ירי:

את זאת אני מכין. בגולני כמו כל יחידה אחרת

עושה להגברת רוח היחידה. אבל השאלה, אם הבנתי נכ

ואם לא, אז זו שאלתי - מה הפעולות הסיומתות שצה"ל עושה, החטיבה עושה, כדי להס

אותם לאזרחים? הלא הם אנשים שהסתככו עם החוק; להנך אותם לאזרחות טובה ולא רק

ללואליות לחסיכה ולצה"ל. מה טוב הפעולות החינוכיות?

א. דרורי:

אני חושב שעצם החיים במסגרת הצבאית כשהיא לעצמה תורמת מאוד לענין הזה. אגב, שלא יתקבל הרושם - לא כולם עבריינים בגולני. המיד אפרתי, כשהיו מציגים את זה, הייתי אומר - אל ת: אח גולני כחבורה של עבריינים שמתקנים ארס. אנחנו יחידה לוחמת שהתפקיד שלנו הוא לעשות את הפלחמה שצריך, ולהכין את האנשים למלחמה כשצריך, ואנו לוקחים מכל שאפשר לקבל. ישנם גם אנשים כאלה. בענין של העשרים אהוד, אינני רוצה שיחקבל שכל החסיכה היא אנשים כאלה. ישנן גם פעולות שכל תכליתן לעסוק בצד הזה. ישנן שעות שמוקדשות להרצאות כלליות בנושאים של המדינה ושל כל מה שקורה. גם בכסים הסירוניים מתחילים בכך וגם בהמשך - כולל סיורים באתרי קרבות, בעיקר של החסיכה, כ לקשור את האנשים למה שקורה בארץ ובכלל. האמת היא שהזמן המוקדש לפעולות האלה הוא מצומצם. כי המיד ישנה הבעיה של העדיפויות, על מה להוציא את הזמן שקיים. אבל הפעולות האלה קיימות, כולל סדרות חינוך וכו'.

לנרדי:

כיצד הציג סגדיר כאופן כללי את היחס בין מפקדים לחיילים. האם קיימת משמח ברזל או יותר חברות

בין מפקד לחייל? מה המטרה שאליה אתם שואפים?

א. דרורי:

ישנה הבחנה בין היחידות השונות. א) ככלל, אנו משתדלים בכל פעם שאנו רואים חיילים - לומר להם, שכל מי שיש לו משהו להגיד, שיגיד. לא חשוב באיזה דרג. יכול להיות שירון בסירו או מפקד ברמת השונות. מה הכי מסוכן לאנשים - כי אם לא יגידו מה שהם חושבים יחיו במחנה, ואז אי אפשר לקדם שום דבר. זה נכון לגבי כל הדרגים וכל המקומות. זה גם דבר שהוכיח את עצמו. אנשים מתבטאים, לא מתביישים לשפור את הדברים ואומרים אפשר להכחין מי שמדבר סתם ומי יש לו באמת מה להגיד, ומהר לברר את זאת. ב) ישנה בעיה שניה - שכפרט ביחידות המבצעיות, קל מאוד לאתר את המפקדים, בעיקר בצד המקצועי שלהם. משום שכוכרים האלה אין חכמות. חיילים, בעיקר חיילים ותיקים

יורעים היטב את המקצוע. מפקד שלא בקי לפחות כמוהם ולא מסוגל לחרום להם בנוש
זה, הוא מחר מאוד פוטט את הרגל. קרו מקרים שבאו רובאים, חיילים בפלוגה, ובאו
אלי או למב"ד ואמרו - חשמק, הקצין זה הוא לא רציני, תוריד אותו מאתנו, כי הוא
לא יודע את העבודה, אנחנו אהו לא היינו רוצים לצאת למלחמה. קרו גם מקרים כאלו

לנרז: וזה לא נחשב דבר חורג?

א. דרורי: בפירוש לא. כשהיו באים סירונים, הייתי מדבר אהם
או מפקד הבסיס, והיינו אומרים להם: כל מי שיש לו
מה לומר, שיאמר. שלא יתבייש לומר. חיילים בפירוש לא התביישו. זה הרבה יותר
לבני הפלוגה הותיקות שחיילים הרגישו שם את עצמם יותר חזקים, והיו גם בעלי
מקצוע טובים. אחר שמפעיל נשק שלוש שנים, מכיר טוב את החומר שלו. בגולני אנשינו
עוסקים במקצוע שלהם הרבה זמן. ישנן יחידות שאנשים מחליפים את המקצוע כגלל קידום
וכל מיני סיבות, הרבה פעמים. אצלנו החיילים הרובאים נקראו לתקופה ארוכה. או
מפעיל מקלע שלוש שנים וירה בששה אמונים מרוכזים, וירה עשרות אלפי בדורים כמקלע
שלו, הוא בעל מקצוע טוב א'. כבר אף אחד לא יכול לספר לו סיפורים על המקלע שלו
ואיך להפעיל אותו וכו'. זה באמת אחד הדברים שיותר אופייניים ליחידה שלנו מאשר
ליחידות אחרות.

לנרז: האם קיימת בעיה של סחיבות של ציוד אישי מחייל על

חברו? מה אתם עושים נגד זאת?

א. דרורי: קרו מקרים. כעיקר בכסיס הסירונים. התייחסנו אליהו

כאל בעיית משמעת. א) השתדלנו שלא יהיה ציוד שלא

היה עליו שמירה, שלא יהיה ממש - מופקר. עם זאת, כאשר זה קרה, מישהו היה צריך
לחת על זה את הדין. אם השומר נדרס, השומר היה עומד לדין. אם החייל לא נהג כדי
אז החייל היה עומד לדין. אבל היו מקרים.

אכל אתם שולטים בזה?

לנדוי:

השתדלנו לשלוט בזה.

א. דרורי:

שאלה אחרונה: פה אני מכקש חוות דעה - קצין שאי-פע

לנדוי:

בקריירה שלו הואשם בגניבה. האם לדעתך זה פוסל

אותו מקידום? או -

האם קודם כל זה פוסל אותו מלהיות קצין?

יריין:

בהפלט. קודם כל, הדבר הכולל - האם זה פוסל אותו

לנדוי:

בכלל מלהיות קצין? (כ) אם לא, האם זה פוסל אותו

מקידום? או אפשר לומר - אם פעם נכשל, נסלח לו אם הוכר. מה בישחק?

כעקרון אני חושב שהוא פסול מלהיות קצין.

א. דרורי:

אחרי כן במ

לפני כן רשמה או

כס

ועדת החקירה - ישיבה קי"ח

21.7.74 - אחת"צ

- 41 -

העד: אל"ם אמיר דרורי

דרורי:

בעקרון אני חושב שהוא פסול להיות קצין אם כי כולנו מכירים את האימרה "במקום שבעלי השובה עומדים..." , אבל בסך הכל לדעתי הוא פסול על כל פנים הייתי חושב שכדאי להכחין פה (לנדוי: בין סוג הגניבה) לא סוג הגניבה, אלא ענין התועלת האישיה שלו מן הדבר. כי גניבה אפשר להגדיר כל מיני דברים, ויש ש דברים שהם קטורים לנוסחה, מה שנקרא אפילו "דאגה ליחידה שלו", הייתי מאד רוצה שהכלל ש הזה שאמרתי שהוא פסול לקצונה יהיה נכון גם לגבי הענין הזה, גם בגניבה שאין לו בה תועלת אישית. ואני אמרתי כבר שיש דברים שאפשר כבר לקרוא להם "נורמות".

לנדוי:

האם ידוע לך מקרה אחד או שנים של קצינים גבוהים שיש להם כחם כזה בקריירה וזה בכל לא הזיק להם?

אמיר:

אני מכיר. אני חושב שזה פסול.

לנדוי:

וזה גם פוגע בסופו של דבר כמורל של הצבא?

אמיר דרורי:

בהחלט, דברים כאלה בסופו של דבר יודעים אותם, זה רק ענין של זמן עד שיודעים אותם, אי אפשר להעלים

אותם. וזה בהחלט פסול.

ירין:

אני רוצה לשאול שאלה אחת לא כל כך בענין המסטר ומסמעת. האם לפי דעתך הקצונה של זה"ל שאחה קיבלה מקבל, ואני מדבר כרגע עד המלחמה - אחרי המלחמה זה השחנה - מבחינת האימון שלהם כשיתוף הבין-חילי של כוחות היבשה, האם הוא היה מספיק?

דרורי:

לא, וזה לא ענין של הקצונה, זה ענין של כולנו. כל ענין שיתוף הפעולה היה צד שלא היה מכוסה היטב, זה דבר שהיה ידוע לפני המלחמה וגם במלחמה. ענין שיתוף הפעולה הבין חילי והבין זרועי, זאת אוטרת, בחילות היבשה בין החילות השונים, וגם בין הזרועות, כמו חיל האוויר וכד'.

9653

בס

ועדת החקירה - ישיבה קי"ח

21.7.74 - אחה"צ

העד: אל"ם אמיר דרורי

את המרגמות הככרות הפעלתם? לסקוב:

את המרגמות של הגדודים? דרורי:

כן. לסקוב:

בהחלט. דרורי:

וידעו להפעיל את זה בלי בעיות? לסקוב:

כן, אבל זה נשק שלנו כבר, כאן אין בעיה של שיתוף דרורי:

פעולה.

לכן אני שואל. לסקוב:

זה נחשב נשק חי"רי. דרורי:

אני יודע שזה נשק חי"רי. השאלה שלי אינה אם זה נשק לסקוב:

חי"רי או לא נשק חי"רי, אלא באיזו מידה סמל ופ"כ

ידע לכוון את המרגמות לאן שהוא רוצה.

לא כל סמל ופ"כ, אבל קצינים - כן. דרורי:

אבל שיתוף עם ארטילריה ושריון... ידין:

שיתוף עם ארטילריה ושריון והיל אויר והיל היס... דרורי:

היה מסב גרוע. ידין:

היה מסב לא טוב, אני יכול להגיד שזה עקרונית לא דרורי:

השתנה עד היום, עקרונית, אלה דברים שידעו אותם לפני

המלחמה.

וזה לא השתנה עד היום?

ידין:

דרורי: שינויים מפליגים אני יכול להגיד שראיתי. אני מקוה שנגיע

לזה. בכלל התאמנו מעט אחרי המלחמה, למעשה החטיבה התאמנה

17 יום בסך הכל. השבוע ירדו לאימון מרוכז. היה מעט מאד זמן מכל מיני סיבות, זה

לא מכיון שאנשים חשבו... לא צריך או לא רצו - בודאי לא אנשים מהדרג שלי - אבל

היו לכך כל מיני סיבות.

אם היית צריך לעשות אומדן של עבירות משמעמחיות,

לסקוב:

מבצעות, מנהלחיות מכחינת משמעת שמגיעות אליך ביחס

לאלה שנעשות ואינן מגיעות אליך, איזה יחס היית קובע? לאחר מעשה ודאי נודע

לך שזה נעשה ושום דבר לא הגיע אליך לגבי עבירות מסויימות.

הסך הכל של העבירות היה מגיע אלי משום שנאמר כל

דרורי:

העבירות שקשורות...

באיזה יחס? אתה יכול לקבוע יחס?

לסקוב:

קשה לי מאד.

דרורי:

מה טאב המטנדוכים אצלך לצבא הקבע?

לסקוב:

זה גם כן ענין של תקופות.

דרורי:

בתקופה זו יש אצלך מחסור באנשי צבא קבע?

לסקוב:

כיום אני כבר לא בחטיבה כבר שלושה חודשים. לאחר המלחמה

דרורי:

היחה החנדכות והחזרו כמות גדולה מאד של קצינים

לחטיבה, כולל מש"קים שנשאר בחטיבה. והיו אפילו חיילים-רובאים שרצו להשאר,

אנחנו לא היינו מעוניינים להשאיר אותם. היו תקופות שזה היה יותר קשה, ואני

העד: אל"מ אמיר דרורי

אומר את זה גם תוך ידיעה מתפקידי הקודמים, כמג"ד למשל. והדברים האלה השתנו מתקופה לתקופה. היה קשה מאד לשכנע, עד תקופה קצרה מאד לפני המלחמה, שהולכת כאן להיות מלחמה ושהשרות הוא באמת חיוני וחשוב, היה קשה מאד לשכנע.

אחרי המלחמה היתה?

היו"ר אגרנט:

אחרי המלחמה היתה היענות ארבה יותר גדולה. גם בזמן המלחמה. זאת אוטרת, כל מיני אנשים חזרו לחטיבה. זה

דרורי:

גם מה שאיפשר לנו לסיים את המלחמה כפן שסיימו, כי כמות הנפגעים היחה גדולה.

כמה נפגעים היו לכם?

ידין:

היו לנו 130 הרוגים ו-310 פצועים, בתוכם הרבה מאד מפקדים. ומה שאיפשר לחטיבה לגמור את המלחמה,

דרורי:

זאת אוטרת, לא היה אף פעם נתק כתוצאה ממספר הנפגעים הגדול, היתה העובדה שמפקדים חזרו - כולל אנשים שהיו ביחידות מילואים וביחידות מעבר וכד', ביחידות הדרכה, הם חזרו לחטיבה. חזרו כל מיני אנשים שהעדיפו ללמוד וכד'.....

אלה היו קצינים?

היו"ר אגרנט:

בעיקר קצינים, ובעיקר מדג של המ"פים והסמ"פים.

דרורי:

אחה כולל את עצמך בתוך מספר הפצועים.

ידין:

מתוך 310 הפצועים כ-100 חזרו חזרה לשרת בחטיבה. רובם הגדול חזרו לשרת, אבל כ-100 חזרו לחטיבה.

דרורי:

אחה אמרת שרמת המשמעת היא סבירה. אז השאלות שלי מכוונות להבין לאיזו רמת משמעת אחה מתייחס. אני

לסקוב:

אקרא לך את הנושאים העיקריים של רבע מיליון חיקים של עבירות משמעת של בית

הער: אל"ט אמיר דרורי

דין משמעהי וביח דין צבאי, ואם הוכל להגיד לי לבני כל אחד אם היו אצלך כאלה, למשל, החעלמות מפקודות וטרטור?

דרורי: לא.

לסקוב: החעלמות מפקדים מחובתם לאכוף פקודות?

דרורי: לא, לא סוכר לי.

לסקוב: בישה מחירניה לסוג מסויים של דברים, כסו: ביצור

הוראות של השליש ראשי להזינו מישהו למקום או לשלוח

הייל לוועדה רפואית או דברים כאלה?

דרורי: אלה דברים שהיו חתת שליטה ובקרה.

לסקוב: אבל היו דברים כאלה? קצינים שלא שלחו את החיילים לפי

הוראות השליש הראשי הועמדו לדין או לא?

דרורי: קצינים לא הועמדו לדין. בדרך כלל גם הזימונים לא

הלכו כהחאם לנוהל, וכל הזימונים של השלישות הראשית

עברו גם דרכי.

לסקוב: מחיבות מחיילים, גניבות מחיילים, הוצאה מרכוש הצבא,

גניבה של רכוש פרטי של אנשים שנמצעו, של חללים

ונעדריים?

דרורי: חללים - לא, מחיבות - כן, גניבות של רכוש - כן.

לסקוב: (?) במחקני המחנה, אי נקיון אישי, חוסר

הגיינה, עורף במחיבה של החמושת כדי שיהיה יותר

כשביל תרגילים גדויים וחטיבתיים.

דרורי: ידוע, ועוד פעם, קשה לי לדבר על פרופורציה, אם היה

מקרה אחד כזה בחטיבה.....

לסקוב: אני רוצה להגיד לזה לרמה גבוהה של משמעת ורמה מבירה.

דרורי: אני רוצה להבהיר כאן שיש כאן שאלה כמותיות, אם יש

מקרה אחד סחיבה בין אלף טירונים, אז מקרה כזה קרה,

בהחלט קרה, ואני, חס וחלילה, לא אתעלם ממנו.....

לסקוב: אבדני תחמושת ונשק?

דרורי: קרה.

לסקוב: תצפית שאינה מתבצעת לפי מה שמלמדים, גישה של עמדה

בצורה כזאת שהעמדה מהגלית, אי הסוואה של עמדה; נשק

והחמושת מלוכלכים בעמדה, השתמטות, אי הגשת עזרה ראשונה לפצוע; ליוו פצוע

בשביל לצאת מן העניין, פציעה עצמית, חבלה בנשק, אי הגשת עזרה

ראשונה לעצמו כשהוא יכול להגיש, ביזה; אי דיווח על נרחותינן ואי אאא דיווח

על נרחות אויב; התעלמות מכטחון שדה, בטחון קשה; הוצאת ידיעות חוזות; מקרה

משלט 102, מקרה מוצב 16, ששם השאירו החמושת, השאירו זנבות של 52 מ"מ פגזים;

אי דיווח על כצועים, חללים, נעדרים, שינוי דרגה; נושאים של התנהגות בלתי

הולמת; לא להגיד את האמת, הבדל בין חרות דעה בעל פה ובכתב, חתימה על מסך

לא נכון, אי הצדעה, מטווח פרטי, טובת הנאה של מפקדים; ענישה בניגוד לחוק,

משמעת טכנית, אי החזקה של צל"ם (?) לחימה; דיווח לא אמת שהחזקה

בוצעה בזמן, חוסר דלק ושמינים; הערכת ציוד פגום ליחידה שניה כאילו זה ציוד

שמיש.

איפה המצב של הגדודים שלך בנושא הזה? האם הרמה היא

טובה, משבילעת רצון, רמה שאם עושים אותה באמת נעשה הכל בשביל למנוע אבידות

מיוותרות בקרב?

דרורי:

כמעט כל המקרים שאהה ציינתי הם קרו, כמקרים, לא

כולם, אבל כמעט כולם קרו בחטיבה. אני אוסר עוד

פעם, אני לא נכנסתי לענין הפרופורציות, יחד עם זאת נשארתי בדעתי שהרמה היא
טבירה.לסקוב:

מי סלמד אצלך כגדודים את המ"כים כגדודים איך לנהוג

בכיתות שלהם, וסמלים - במחלקות שלהם?

דרורי:

המ"כים מתחנכים בקורס המ"כים, בהתאם לזמן שיש להם

להתאמן.

דין:

הקורס הוא חטיבתי?

דרורי:

הוא חטיבתי, כרגע הוא עובר שינוי. אני אוסר טוב,

בהתאם לכמות הזמן שיש להם להתחנך. לפעמים גם אין

להם הרבה זמן להתחנך. והם מקלים את הפקודות ביחידות שלהם, את החדריכים

ביחידות. ביחידות הדרכה הם מאבטאים עושים הכנה לקראת התפקיד שהם צריכים

למלא, אותו דבר כגדודים לפני שהם מקבלים א הפקידים, ברוב המקרים, לא בכל

המקרים, כמידה וזה אפשרי.

לסקוב:

כמה זמן המ"כים מנהלים את אותה היחידה, אותה הכיתה,

והסמלים והקצינים - את אותה המחלקה?

דרורי:

פעם זמן.

לסקוב:

כמה זה פעם זמן, חדש, חדשיים, שלושה?

דרורי:

אצלנו, בניגוד לשיטה הכללית בצבא או בחי"ר, אצלנו

היחידות בן יותר קבועות, וזה כתוצאה מזה שהמסגרות

בחטיבה הן קבועות, כלומר, כל הפלוגות בחטיבה הן קבועות, וכסובך הגדודים. אין

6659

ועדה החקירה - ישיבה קי"ח

במ 21.7.74 - אה"צ - 50 - 48 -

הער: אל"ם אמיר דרורי

מקרים, נניה, שפלוגה גומרת את הפקידה ומשתחררת כל הפלוגה, יש התליך של שחרור מחוך הפלוגה, וזה קורה ארבע פעמים בשנה. ומכיון שהיילים משרחים, נאמר, שלוש שנים, יוצא שכל שלושה חודשים סדר גודל של סיניח הפלוגה מתחלף, של החיילים. וזה מצב יחסית יציב בהשוואה ליהידות אחרות בצבא. וזה משאיר גרעין קבוע גדול מאד של הפלוגה ושל הגדוד, שאנשים מכירים אחד את השני, שהם גם היו באיזה איסון, איסון מרוכז, וגם בתעסוקה מבצעית, יחד. אותו הדבר ביחס למש"קים וקצינים. מ"פ נמצא בפלוגה בדרך כלל כשנה וחצי עד שנתיים. המסלול הרגיל של מ"פ שהוא מתחיל עם טירונים כחצי שנה, הופך להיות מ"פ שנה בפלוגה מבצעית. ולאחר מכן חלק מהם הולך גם לקורס המ"כים להיות מ"פ שנה נוספת, אחרים הולכים להדרכה או לתפקידים אחרים. לא תמיד יש כל הזמן לעשות בכל הקורסים כנ"ל - בטירונות וגם ביהידות, מכיון שלפעמים כמות התעסוקה היא כזאת שלא עומדים בזה.

היו"ר אגרנט: אני מודה לך על עדותך.

אה"כ רשמה אד